

корпоративного венчурінга, а також трансферту технологій.

Використані джерела інформації:

1. Дацій О.І. Перспективи розвитку венчурного бізнесу в Запорізькій області / О.І. Дацій //Актуальні питання удосконалення фінансово-кредитного механізму в Україні: між нар. наук.-практ.конф., 29-30 травня 2001р.: –Запоріжжя: ЗНТУ, 2007.– С.40 – 42.
2. Ляшенко В.І. Регулювання розвитку малого підприємництва в Україні: проблеми та шляхи вирішення: [монографія] / В.І. Ляшенко. – Донецьк: ІЕП НАН України, 2009. – 452 с.
3. Мозер Г. Відродження легкої промисловості – проблема загальнодержавна/ Г. Мозер // Легка промисловість. – 1998. – №3. – С.5 – 6.
4. Народное хозяйство СССР за 70 лет: [юбилейный статистический ежегодник] / Госкомстат СССР. – М.: Финансы и статистика, 1987. – 766 с.
5. Савчук А. В. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку крупної компанії: [монографія] / А.В. Савчук. – Донецьк: Інститут економіки промисловості, 2011. – 370 с.
6. Статистичний щорічник України за 2010 рік ; за ред. О.Г.Осауленка. – К.: Техніка, 2006. – 733 с.– (Державний комітет статистики України).
7. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: [монографія у 2 т.]/ Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, Л.Л.Антонюк та ін. – К.: КНЕУ, 2009. – 816 с.
8. Чертко Н.Т. Инвестиции – важнейший фактор национальной конкурентоспособности / Н.Т.Чертко // Вопросы статистики. –2008. – № 7. – С.50– 57.

УДК 658.1

***Ганущак Т.В.,
асистент***

Університет економіки та права „КРОК

**ОЦІНКА РІВНЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВ ПТАХІВНИЦТВА**

В статті визначено поняття фінансової безпеки підприємств. Проаналізовано стан забезпечення фінансової безпеки підприємств птахівництва.

В статье определено понятие финансовой безопасности предприятий. Проанализировано состояние обеспечения финансовой безопасности предприятий птицеводства..

The concept of financial safety of enterprises is analysed in the article. The position of financial safety of aviculture enterprises is analysed.

Постановка проблеми. Аграрний сектор є одним з найважливіших і специфічних складових народного господарства. На сьогоднішній день стоїть госте та болюче питання механізму забезпечення фінансової безпеки, реформування, а водночас і фінансування сектору агропромислового комплексу, а зокрема: птахівництва в Україні. Проблема

розвитку цього сектору є актуальною з перших років реформування, яку й дотепер вирішують.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Поки-що вчені не дійшли одностайної думки щодо фінансової безпеки підприємств, а саме: одні розглядають як самостійну економічну категорію, інші – як частину економічної безпеки підприємств. Водночас, немає чіткого визначення фінансової безпеки підприємства. Не розглядається оцінка рівня забезпечення фінансової безпеки підприємств птахівництва.

Формування мети. Метою роботи є оцінка рівня забезпечення фінансової безпеки підприємств птахівництва.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Поки-що немає однозначного трактування наступних понять, а саме: „фінансова безпека”. Водночас, більшість вчених не присвячує уваги фінансовій безпеці підприємства як окремій категорії, а лише висвітлює її в системі економічної безпеки підприємств.

Виклад основного матеріалу. Найбільш важливим та всеохоплюючим визначенням поняття „фінансова безпека”, на нашу думку, є наступне, а саме: „фінансова безпека підприємства – це система, що забезпечує стабільність найважливіших фінансових пропорцій розвитку підприємства, що формують захищеність його фінансових інтересів.[1, с.15]

На нашу думку, необхідно все досліджувати комплексно. Системний підхід – це напрям методології наукового пізнання і соціальної практики, в основі якого лежить розгляд об’єктів як систем. Використання системного підходу як методологічного інструменту є результатом діалектичного розвитку людських пізнань, нагальною потребою в розробці апарату, що дозволяє досліджувати з єдиних позицій складні і різнопланові завдання.[2, с.15]

Роль фінансової безпеки підприємств в економічній безпеці одні вчені-економісти вбачають в тому, що фінансова безпека є складовою економічної, інші – самостійна економічна категорія.

У вітчизняній науковій школі поняття „економічна безпека” практично не досліджували: старт досліджень з його проблематики припадає на 90-і роки ХХ сторіччя. В нашій країні поняття „економічна безпека” увійшло в науковий лексикон не раніше 1994 року, після написання науковцем Г. Пастернак-Таранушенком підручника „Економічна безпека держави”. Проте, серед українських вчених і спеціалістів практиків поки що не сформувався єдиної теоретично і методологічно обгрунтованої точки зору на економічну безпеку як наукову категорію. Про це свідчить той факт, що на сьогодні запропонована значна кількість визначення економічної безпеки. [3, с.31].

Іфтемчук В.С., В.А. Григор’єв, Маниліч М.І., Шутак Г.Д. вважають, що економічна безпека підприємства – стан юридичних, економічних відносин, організаційних зв’язків, матеріальних та інтелектуальних

ресурсів підприємства, при якому гарантується стабільність його функціонування, фінансово-комерційний успіх, прогресивний науково-технічний і соціальний розвиток. [4, с.55]

Вивчаючи теоретичні засади забезпечення фінансової безпеки підприємства, виникає необхідність дослідити практичний аспект розвитку рівня забезпеченості фінансової безпеки підприємств на прикладі птахівництва.

Так, куряче м'ясо є найбільш доступним видом м'яса для населення. Зростання доходів населення впродовж 2005-2008 років сприяв збільшенню платоспроможного попиту на продукцію птахівництва в усіх регіонах України. А також, поступово спостерігається тенденція часткового заміщення свинини і яловичини птицею. Поголів'я птиці всіх видів на 1 липня 2009 року зросло на 3,32% в порівнянні з аналогічним періодом 2008 року [5, с.24].

На українському ринку м'яса птиці попит перевищує над пропозицією (оцінений дефіцит курячого м'яса за підсумками 2008 р. досяг 200 тис. т). В той же час, в 2008 році в Україні спостерігалось стабільне зростання промислового виробництва м'яса птиці, що стимулюється ненасиченістю ринку: на спеціалізованих птахофабриках було вироблено 314,1 тис. т. м'яса, що на 35% вище, ніж в 2007 році. У 2008 році на українському м'ясному ринку промислове виробництво м'яса бройлера продовжує збільшуватися, відображаючи тенденцію неухильного зростання у сфері птахівництва. Збільшення обсягів виробництва обумовлено у першу чергу технічним переоснащенням підприємств, підвищенням показників продуктивності птиці, удосконаленням ветеринарного забезпечення і контролю якості продукції, а також державною підтримкою виробництва м'яса бройлерів. Паралельно спостерігається зменшення з року в рік відповідного показника в домогосподарствах населення (в 2008 році. на 15%). [6].

Існує необхідність дослідити стан птахівництва України в період 1995-2011 років для уявлення більш повної картини виробництва та реалізації продукції галузі птахівництва.(таблиця 1)

Відповідно до наведеної таблиці можна побачити, що за період з 1995 року по 2011 рік кількість птахів збільшилася на 65,1 тис.гол. Найбільший показник був в 2011 році, а саме: 230,0 млн.голів, а найменший показник становив 123,3 млн.голів. Виробництво всіх видів яєць у 2011 році в порівнянні з 1995 роком збільшилося на 8072,2 млн.шт. Найбільша кількість виробництва яєчної продукції була теж в 2011 році і становила 17475,7 млн.шт., а найменша кількість цього ж товару становила 8242,4 млн.шт. Середня ціна на курячі яйця зросла на 4,75 грн. за 10 шт. Найнижча середня ціна на курячі яйця була в 1995 році і становила 1 грн. за 10 штук, а найвища середня ціна на відповідний продукт птахівництва була в 2011 році і являлася 5,75 грн. за 10 штук. Отримано м'яса в забойній вазі на 951,75 тис.тон більше в 2011 році в порівнянні з 1995 роком.

Найдільше м'яса в забойній вазі було в 2011 році, а саме: 1 320,00 тис.тон, а найменше в 1997 році. Середня ціна за 1 кг зросла на 12,69 грн. Найбільша середня ціна за 1 кг. в 2011 році, тобто 13,45 грн., а найнижча ціна в 2011 році 0,76 грн.

Таблиця 1

Поголів'я сільськогосподарської птиці в Україні, об'єми виробництва харчових яєць та м'яса птиці, ціни на продукцію птахівництва в Україні за період з 1995 по 2011рр.

Рік	Птахи всіх видів, млн.гол	Виробництво всіх видів яєць, млн.шт	Середня ціна на курячі яйця, грн.10 шт.	Отримано м'яса в забойній вазі, тис.тон	*Середня ціна 1 кг
1995	164,9	9403,5	1	368,25	0,76
1996	149,7	8763,3	1,11	344,17	1,00
1997	129,4	8242,4	1,25	302,71	1,10
1998	123,3	8301,4	1,23	315,08	1,60
1999	129,5	8739,7	1,37	357,85	1,91
2000	126,1	8808,6	2,00	377,00	2,40
2001	123,7	9668,2	1,92	380,56	4,67
2002	136,8	11309,3	1,58	457,18	3,92
2003	147,4	11477,1	1,79	533,26	3,25
2004	142,4	11955	1,99	564,32	5,21
2005	152,8	13045,9	2,43	675,41	7,41
2006	162	14234,6	1,95	818,79	6,69
2007	166,5	14062,5	2,63	984,79	6,53
2008	169,3	14956,5	3,66	1 122,76	10,01
2009	177,6	15907,5	4,13	1 068,95	10,13
2010	202,1	16694,7	4,77	1 224,80	10,19
2011	230,0	17475,7	5,75	1 320,00	13,45

*Без ПДВ, транспортних, експедиційних та накладних витрат, але з урахуванням дотацій.

Джерело: дані відділу наукових досліджень з питань інтелектуальної власності і маркетингу інновацій ІП НААН [7]

Для забезпечення фінансової безпеки підприємств птахівництва потрібно постійно відслідковувати тенденції зміни ринку, здійснювати послідовну маркетингову політику керуватися досвідом вітчизняних та зарубіжних науковців.

Відповідно до наведеного рис.1 можна побачити, що відслідковується рейтинг економічних районів України за нарощуванням поголів'я сільськогосподарської птиці у господарствах населення за 2011 рік. Відслідковувалися наступні економічні регіони, а саме: Подільський, Донецький, Північно-західний, Столичний, Карпадський, Центральний, Північно-східний, Придніпровський, Придніпровський, Причорноморський. Найбільше нарощування птахівництва у господарського населення спостерігається в Столичному економічному районі, тобто на 5,60%. Скорочення поголів'я сільськогосподарської птиці спостерігається в

Північно-східному економічному регіоні на 1,10%, що негативним для домогосподарств.

Виробництво яєць зросло від 8,8 млрд. шт. у 2000 р. до 16 млрд. шт. у 2009 р. або в 1,8 раза, а несучість птиці від 213 шт. до 280 шт. або на 30%. Зростання виробництва яєць забезпечено за рахунок великих спеціалізованих сільськогосподарських підприємств (птахофабрик), запровадження сучасних технологій та значного інвестування галузі.

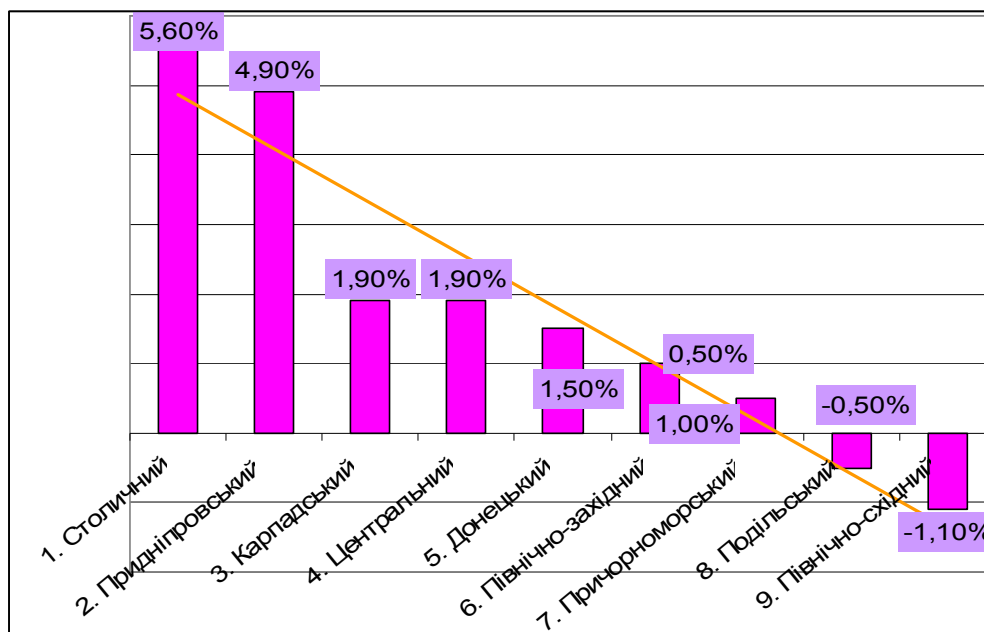

Рис. 1 Рейтинг економічних районів України за нарощуванням поголів'я сільськогосподарської птиці у господарствах населення за 2011 рік.

Джерело: розроблено автором на підставі даних відділу наукових досліджень з питань інтелектуальної власності і маркетингу інновацій ІП НААН . [8]

Обсяг виробництва валової продукції галузі рослинництва збільшився на 21,1%, галузі тваринництва – на 2,8 %.

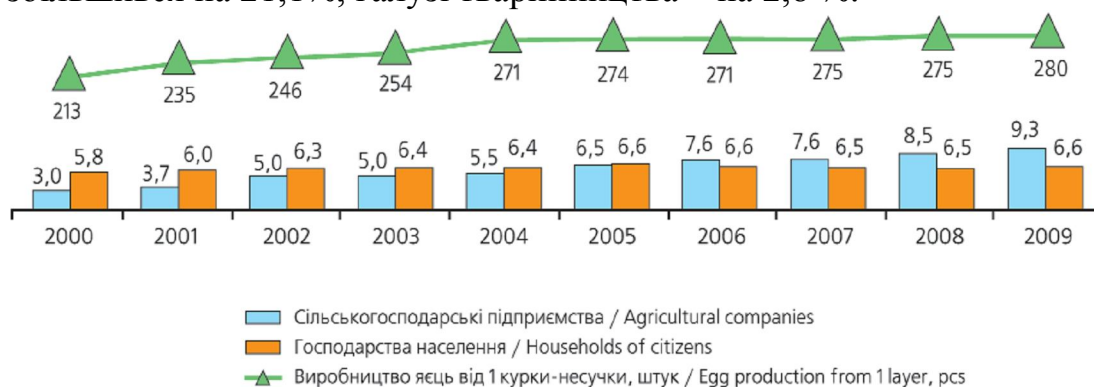

Рис. 2 Виробництво яєць всіх видів за категоріями господарств (млрд. штук) та середня річна несучість курей-несучок у сільськогосподарських підприємствах (штук)

Джерело: дані Міністерства аграрної політики [9]

Виробництво валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств зросло в 2011 році у порівнянні з відповідним

періодом 2010 року на 13,7 %. Валова продукція сільськогосподарських підприємств збільшилася на 15,7 %, господарств населення – на 12,3 %.

Для більш повного відстеження фінансової безпеки підприємства, необхідно проаналізувати фінансову стійкість підприємства як чинника забезпечення фінансової безпеки підприємства птахівництва.

Відповідно до наведеної табл.2 можна побачити, що забезпечення фінансової безпеки підприємств, враховуючи індикатори рівня фінансової стійкості є нестабільною.

Так, власні обігові кошти з 2002 р. по 2006 р., окрім 2005 р. скорочувалися, це означає, що підприємство втрачає здатність сплачувати поточні зобов'язання. З 2007 р. по 2008 р. спостерігається підвищення на 9595,2 тис.грн., що є позитивним для підприємства і дає можливість підприємству розширити виробництво. В період з 2008 р. по 2010 р. відбувається скорочення цього показника на 17030 тис.грн., що є негативною тенденцією для підприємства.

З 2002 р. по 2010 р. відслідковується зниження коефіцієнта забезпечення оборотних активів власними коштами, що є негативним для підприємства, оскільки знижується можливість перетворення активів у ліквідні кошти. Лише з 2002 р. по 2005 р. цей показник в межах кретириального значення, тобто більше 0,1. З 2002 р. по 2010 р. даний індикатор знизився на 1,507.

Маневреність робочого капіталу з 2002 р. по 2006 р. знижується на 28, 731, тобто частка запасів у власних обігових коштах знижується. З 2007 р. по 2009 р. цей показник збільшився на 2,555, що є негативною тенденцією і призводить до уповільнення оборотності обігових коштів, що спрямовує до погіршення платоспроможності підприємства. В 2010 р. цей індикатор становив -1,1, що є негативним для підприємства.

Маневреність власних обігових коштів в 2002-2004 рр. та 2006-2008 рр. відслідковується збільшення на 0,416 та 29,029 відповідно за ці періоди, що є позитивною тенденцією для підприємства. В 2004-2006 рр. і 2008-2010 рр. знижується цей показник, а одже, знижується частка абсолютно ліквідних активів у власних обігових коштах. Цей індикатор лише в 2003-2005 рр. був в межах кретириального значення, тобто більше 0,1.

Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів з 2002 р. по 2010 р. мав тенденцію до зниження на 20,889, що є негативною тенденцією, оскільки запаси, що мають найменшу ліквідність у складі оборотних активів не забезпечені довгостроковими стабільними джерелами фінансування.

Коефіцієнт покриття запасів з 2002 р. по 2006 р. скоротився на 3,857, що є негативною тенденцією, тому що на одиницю коштів, що вкладені в запаси, знижується сукупність власних коштів, довгострокових та короткострокових зобов'язань.

Таблиця 2

Аналіз фінансової стійкості ВАТ "Племптахорадгосп Броварський" як детермінованого фактора забезпечення фінансової безпеки підприємств протягом 2002 – 2010 рр.

Джерело: розраховано автором на підставі даних ДКЦПФР [10]

№ п/п	Показник	Умовне позначення	Рекомендоване значення	Роки					Зміна роки				Оцінка/тенденція, роки			
				2002	2004	2006	2008	2010	2002/2004	2004/2006	2006/2008	2008/2010	2/4	4/6	6/8	8/10
1.	Власні обігові кошти (робочий, функціонуючий капітал)	R_K	збільшення	1054,2	724,1	-80,1	14293	-2737	-330,1	-804,2	1437,1	-17030	↓	↓	↑	↓
2.	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	$K_{зв.к}$	збільшення =0,20, >0,10	0,438	0,419	-0,768	-1,2	-2,288	-0,019	-1,187	-0,432	-1,088	↓	↓	↓	↓
3.	Маневреність робочого капіталу	$M_{р.к}$	зменшення	0,245	0,661	-28,49	0,539	-1,1	0,416	-29,151	29,029	-1,639	↑	↓	↑	↓
4.	Маневреність власних обігових коштів	$M_{в.о.к}$	збільшення =0,50, >0,10	0,004	0,211	-0,264	-0,195	-0,014	0,416	-29,151	29,029	-1,639	↑	↓	↑	↓
5.	Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	$K_{зап}$	збільшення =0,50-0,80, >0,20	4,081	1,514	-3,676	-4,648	-16,8	-2,567	-5,19	-0,972	-12,152	↓	↓	↓	↓
6.	Коефіцієнт покриття запасів	$K_{п.з}$	збільшення	7,416	3,196	3,559	3,677	-16,37	-4,22	0,363	0,118	-20,047	↓	↑	↑	↓
7.	Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$K_{авт}$	збільшення ≥0,50	0,829	0,901	0,702	0,048	1,959	0,072	-0,199	-0,654	1,911	↑	↓	↓	↑
8.	Коефіцієнт фінансової залежності	$K_{ф.з}$	зменшення ≤0,00	1,207	1,11	2,094	20,655	3,216	-0,097	0,984	18,561	-17,439	↓	↑	↑	↓
9.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	K_M	збільшення ≥0,1	0,161	0,079	-0,475	-10,72	-1,54	-0,082	-0,554	-10,245	9,18	↓	↓	↓	↑
10.	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$K_{п.к}$	зменшення ≤0,5	0,171	0,099	0,522	0,952	0,689	-0,072	0,423	0,43	-0,263	↓	↑	↑	↓
11.	Коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт фінансування)	$K_{ф.с}$	збільшення >1	4,834	9,088	0,914	0,051	0,451	4,254	-8,174	-0,863	0,4	↑	↓	↓	↑
12.	Показник фінансового лівериджу	Φ_L	зменшення ≤0,25	0	0	0,471	15,002	1,457	0	0,471	14,531	-13,545	→	↑	↑	↓
13.	Коефіцієнт фінансової стійкості	$K_{ф.с}$	збільшення =0,85-0,90	0,829	0,901	0,702	0,775	0,764	0,072	-0,199	0,073	-0,011	↑	↓	↑	↓

Коефіцієнт фінансової незалежності був в межах кретириального значення з 2002 р. по 2004 р. і в 2006 р., тобто більше 0,5. В 2003 р. в порівнянні з 2002 р. спостерігається зниження на 0,069, а в 2009 р. в порівнянні з 2004 р. на 1,057, що є негативною тенденцією для підприємства, тому що характеризує неможливість підприємства виконувати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів. В 2004 р. в порівнянні з 2003 р. відслідковується підвищення цього індикатора фінансової безпеки на 0,141 та в 2010 р. 1,959, що є позитивним для підприємства, оскільки за цей період характеризує незалежність підприємства від позикових джерел.

Коефіцієнт фінансової залежності є в межах кретириального значення в наступні роки, а саме: з 2002 р. по 2005 р. та в 2009 р. В 2002 р. в порівнянні з 2003 р. цей показник зріс на 0,109, а з 2004 р. по 2008 р. відслідковується збільшення на 19,545, в 2010 р. в порівнянні з 2009 р. збільшення відбулося на 9,612, що є негативним для підприємства, оскільки кількість одиниць сукупних джерел, що припадає на одиницю власного капіталу збільшилися. В 2004 р. в порівнянні з 2003 р. та в 2009 р. в порівнянні з 2008 р. відслідковується зниження на 0,206 та 27,051 відповідно, що є позитивним для забезпечення фінансової безпеки підприємств.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу в 2002-2008 рр. скорочувався. В останньому році в порівнянні з попереднім відбулося скорочення на 10,884 та в 2010 р. в порівнянні з 2009 р. на 6,937, що є негативним для підприємства, оскільки частка власних обігових коштів у власному капіталі скоротилася. В 2009 р. в порівнянні з 2008 р. відслідковується підвищення показника на 16,12, що є позитивним для підприємства. Індикатори є в межах кретириального значення тобто більше 0,1 в наступних роках: 2002 р, 2003 р. та 2010 р.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу є в межах норми, тобто менше 0,5 з 2002 р. по 2005 р. В 2004 р. в порівнянні з 2003 р. відслідковується скорочення на 0,141 і в 2010 р. в порівнянні з 2009 р. на 0,467, що є позитивним для забезпечення фінансової безпеки підприємства, оскільки кількість позикового капіталу, що припадає на одиницю сукупних джерел скоротилася. В 2003 р. в порівнянні з 2002 р. цей показник збільшився на 0,069, а також підвищення спостерігається з 2004 р. по 2009 р. на 1,057, що є негативним для забезпечення фінансової безпеки підприємств.

Коефіцієнт фінансової стабільності з 2002 р. по 2005 р. в межах кретириального значення. Скорочення показника спостерігається в 2003 р. в порівнянні з 2002 р. на 1,667 та в 2010 р. в порівнянні з 2004 р. на 8,637, що є негативним для забезпечення фінансової безпеки підприємств, оскільки засвідчує перевищення позикових коштів над власними. В 2004 р. в порівнянні з 2003 р. відбувається збільшення показника на 5,921, що

показує забезпеченість підприємства власними коштами і свідчить про фінансову безпеку підприємства.

Показник фінансового лівериджу є в межах нормативного значення в 2005 р. та 2009 р. З 2005 р. по 2008 р. має місце підвищення показника на 14,94 та в 2010 р. в порівнянні з 2009 р. на 6,977, що характеризує залежність підприємства від довгострокових зобов'язань, що є негативним для забезпечення фінансової безпеки підприємств. В 2009 р. в порівнянні з 2008 р. відбувалося зрушення до зниження показника на 20,522, що є позитивним, тому що свідчить про зниження фінансового ризику.

Коефіцієнт фінансової стійкості в межах кретириального значення в 2004 р., а саме: 0,901. Негативна тенденція показника зосереджена в 2003 р. в порівнянні з 2002 р. скорочення на 0,069, в 2006 р. в порівнянні з 2004 р. на 0,199 та 2010 р. в порівнянні з 2009 р. на 0,053, що характеризує зниження частки стабільних джерел у загальному обсязі і є негативним для забезпечення фінансової безпеки підприємств. В 2004 р. в порівнянні з 2003 р. та в 2007 р. в порівнянні з 2006 р. відслідковується підвищення на 0,141 та 0,115 відповідно, що є позитивною тенденцією для підприємства

Висновки. Забезпечення фінансової безпеки підприємств агропромислового комплексу, зокрема птахівництва, розвивається про що свідчать показники 2011 року за рахунок підвищеного попиту на м'ясо птиці в період економічної кризи. На розвиток птахівництва впливали об'єктивні, тобто несприятливі кліматичні умови, та суб'єктивні детермінанти – численні стратегічні помилки теоретичного та практичного напрямку, факти безгосподарності, що супроводженні завезенням із закордону товару, який можна виробляти на теренах нашої держави, розпад та розкрадання колгоспів.

Використані джерела інформації:

1. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия/ Бланк И.А.– К. – Эльга. Ника-Центр, 2004.-784с.- (серия «Библиотека финансового менеджера», Вып.10).
2. Алькема В.Г. Система економічної безпеки логістичних утворень/ Алькема В.Г.: Монографія. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2011. – 378с.
3. Власюк О.С. Теорія і практика економічної безпеки в системі науки про економіку / Власюк О.С.; Нац. Ін-т пробл. міжнар.безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2008. – 48с.
4. Генеза ринкової економіки:словник-довідник/ [авт.-уклад. Іфтемчук В.С., Григорьев В.А., Маниліч М.І., Шутак Г.Д.]– К.:Магнолія плюс, 2004. – 688с.
5. Стефанів О. Б. Деякі аспекти формування пропозиції на ринку продукції птахівництва в Україні / Стефанів О. Б.; Міжвідомчий науковий тематичний збірник «Птахівництво». – 2009. – випуск 64. – 36 с.
6. Дрозденко В. М. Сучасний стан та особливості розвитку ринку продукції птахівництва в Україні [Електронний ресурс] / Дрозденко В. М.// Режим доступу до джерела:
7. <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=242>
8. Іщенко Ю.Б. Маркетингові дослідження стану птахівництва України і Світу [Електронний ресурс] / Іщенко Ю.Б., мнс відділу наукових досліджень з питань

інтелектуальної власності і маркетингу інновацій ІП НААН // Режим доступу до джерела: <http://market.avian.ho.ua/?p=48>

9. Іщенко Ю.Б. Маркетингові дослідження стану птахівництва України і Світу [Електронний ресурс] / Іщенко Ю.Б., мнс відділу наукових досліджень з питань інтелектуальної власності і маркетингу інновацій ІП НААН // Режим доступу до джерела:
10. <http://market.avian.ho.ua/?p=150>
11. Міністерство аграрної політики. Урядовий портал [Електронний ресурс] / Панорама аграрного сектора України// Режим доступу до джерела:
12. <http://www.minagro.gov.ua/page/?6351>
13. Звітність українських підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу до звітності:
14. <http://smida.gov.ua/db/participant/05477043>

УДК 252:658; 338: 354

Грицак Т.,
аспірант Академії муніципального управління

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

У статті здійснено аналіз стану фармацевтичної промисловості України. Виділені основні проблеми, які уповільнюють розвиток промисловості. Розкрито особливості державного регулювання та визначенні основоположні напрямки вдосконалення фармацевтичної промисловості в сучасних умовах

В статье осуществлен анализ состояния фармацевтической промышленности Украины. Выделены основные проблемы, которые замедляют развитие промышленности. Раскрыты особенности государственного регулирования и определены основополагающие направления совершенствования фармацевтической промышленности в современных условиях

The article analyzed the status of the pharmaceutical industry in Ukraine. The basic problems that slow down the development industry. The features of state regulation and determining the basic directions of improving the pharmaceutical industry in modern terms.

Постановка проблеми. В 2010р. в Україні офіційно проголошено курс на модернізацію економіки, втім чітко окреслений відповідний проект по сьогодні відсутній. До того ж, світові процеси та критичний стан національної економіки ускладнюють пошук джерел і механізмів мобілізації необхідних ресурсів. Актуальною є розробка адекватної стратегії державного регулювання модернізації національного господарства. За Програмою розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні на 2011-2015рр. модернізації підлягають тільки ті галузі, від функціонування яких буде досягнуто соціально - економічний ефект. [1] Фармацевтична галузь багато в чому визначає національну і оборонну безпеку країни, відрізняється великою наукоємною і розвиненою кооперацією. Упродовж останніх років галузь демонструвала стійку